

Kvalitetsstandarder for stofindtagelsesrum, Københavns Kommune. Juni 2012

Disse kvalitetsstandarder er udarbejdet ved planlægning af stofindtagelsesrum i Københavns Kommune og beskriver minimumskrav til ydelser og bemanning ved oprettelse af et stofindtagelsesrum i Københavns Kommune.

Minimumskravet til personale skal relateres til antallet af stofindtagelsespladser i det enkelte stofindtagelsesrum. Ved mere end 5 pladser bør personalenormeringen tilsvarende opgraderes for at sikre en tilstrækkelig bemanning med henblik på dels at forbygge overdoser, dels at kunne tilbyde brugerne af rummet tilstrækkelig brobygning til nødvendige sundheds- og sociale tilbud.

Minimumskravene skal ikke betragtes som endelige, men bør evalueres, når der er indhentet erfaringer med drift af stofindtagelsesrum i Danmark.

Funktion	Ydelse	Beskrivelse	Personalekrav/ kompetencebehov	Krav til lokale/udstyr
Modtagelse	Definition af målgruppen	<p>Indenfor stofindtagelsesrummets målgruppe regnes:</p> <ul style="list-style-type: none"> Personer med stærk afhængighed af rusmidler som selv kan håndtere indtagelse af stoffet (jf. lovgrundlaget). <p>Personalet bedømmer, hvorvidt brugeren tilhører målgruppen, som den beskrives i lovforslaget.</p> <p>Personalet er opmærksomme på at tilbyde følgende brugergrupper en særlig indsats:</p> <ul style="list-style-type: none"> Brugere, der injicerer i lyske eller hals tilbydes vejledning i mindre skadevoldende injektionsteknik samt mulighed for afskærmning. Gravide, som tilbydes akut henvisning til Regionens Familieambulatorie <p>Personalet er i øvrigt underlagt de almindelige underretningsforpligtelser for kommunal virksomhed – fx i forhold til gravide brugere af stofindtagelsesrummet.</p> <p>Udenfor målgruppen for stofindtagelsesrummet regnes:</p> <ul style="list-style-type: none"> Unge under 18 Bruger, der ønsker at indtage alkohol og/eller hash i stofindtagelsesrummet Ledsagere 	<p>Som minimum 1 medarbejder med solidt kendskab til:</p> <ul style="list-style-type: none"> Målgruppen Rusmidler Konfliktforebyggelse Det kommunale sociale system <p>Ansættelse af nyuddannede og studerende frarådes, medmindre de har tidligere erfaring med målgruppen, og besidder den ”robusthed”, som jobbet kræver.</p>	<p>Automatisk nummersystem, som er koblet til lystavle (forebygger konflikter om hvis tur det er).</p> <p>It-baseret registrerings-system</p>

	Regler for bortvisning	<p>Stofindtagelsesrummet er et karantænefrit lavtærskeltilbud.</p> <p>Der formuleres "husregler" (bilag 3), som brugeren oplyses om ved førstegangshenvendelse og ved behov.</p> <p>Personalet imødekommer problematisk adfærd pædagogisk under hensyntagen til den enkelte bruger.</p> <p>Alvorlige lovovertrædelser i rummet anmeldes ad almindelige kanaler (politi).</p>		
	Registrering ved førstegangshenvendelse	<p>Ved førstegangshenvendelse udfylder og underskriver brugeren en blanket med oplysninger om og rammer for tilbuddet (bilag 2)</p> <p>Brugeren oplyser eget navn eller vælger et alias til fremtidig registrering og oplyser køn, fødselsdato, evt. hjemkommune, arten af det stof, der ønskes indtaget samt ønsket indtagelsesmåde.</p> <p>Brugeren giver med sin underskrift samtidig accept af, at der kan skrides ind ved overdosis samt at tilbuddet ikke har ansvar for evt. mistede ejendele.</p>		
	Registrering ved hvert besøg	<p>Brugerne registreres med navn/ alias, fødselsdato, køn, evt. hjemkommune, hvilket stof, han/hun ønsker at indtage samt indtagelsesmåde.</p> <p>Start- og sluttidspunkt for brugerens stofindtagelse skal kunne registreres med henblik på planlægning af åbningstider og normering.</p> <p>Registrering af brugersammensætning og hvilke stoffer, der indtages, indsendes til centralforvaltningen med henblik på evaluering og ledelsesinformation.</p>		
Stofindtagelse	Sundhedsfaglige ydelser	<ul style="list-style-type: none"> • Observation i stofindtagelsesrum • Førstehjælp ved overdosis, kramper, blødning, anafylaksi • Observation af almen tilstand og rusvirkning ved stofindtagelse 	Som minimum 2 sygeplejersker med særlige kompetencer indenfor	<ul style="list-style-type: none"> • Rent/ hygiejnisk udstyr til alle typer af stofindtagelse står til rådighed

		<ul style="list-style-type: none"> • Rådgivning om rusmidler og risikoadfærd • Vejledning i hensigtsmæssig injektionsteknik • Behandling af akutte nødsituationer • Vurdering af behov for akut læge • Brobygning i form af rådgivning og vejledning til sundhedsydelser indenfor det kommunale system og sundhedssystemet (sundhedsklinik, sygehus, skadestue, praktiserende læge, behandlingspsykiatrien m.v.) 	<ul style="list-style-type: none"> • Målgruppen • Rusmidler • Udvidet førstehjælp • Konfliktforebyggelse 	<p>for brugerne på alle tidspunkter (bilag 1)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hjertestarter og akuttaske skal forefindes
	Socialfaglige ydelser	<ul style="list-style-type: none"> • Observation i stofindtagelsesrum • Brobygning til det kommunale sociale system i form af rådgivning og vejledning (misbrugsbehandling, psykosocial støtte, akut botilbud, boliganvisning, hjemmepleje m.v.) • Brobygning i form af rådgivning og vejledning til andre relevante tilbud (BIF, SUF etc.) 	<p>Som minimum 1 socialfagligt uddannet medarbejder med særligt kendskab til</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det kommunale sociale system • Relations- og motivationsarbejde • Konfliktforebyggelse 	<p>I tilbuddet skal forefindes oversigter over relevante samarbejdspartnere med kontaktoplysninger til brug for brugere og personale samt information til brugere vedr. klageadgang.</p>
	Øvrige funktioner	<ul style="list-style-type: none"> • Opfyldning af udstyr • Rengøring af indtagelsespladser m.v. 	<p>Opgaverne udføres af de tilstedeværende medarbejdere</p>	
	Tidsrammer for stofindtagelse	<p>Ved ukompliceret stofindtagelse forlader brugeren stofindtagelsesrummet efter maks. 20 min.</p> <p>Brugere, som har vanskeligheder ved indtagelse, tilbydes vejledning og tilstrækkelig tid.</p> <p>Brugere kan efter stofindtagelse tilbydes observation, hvis de er svært påvirkede og har behov herfor.</p>		

Personaleforhold, særlige opmærksomhedspunkter

Uddannelse	Introduktion ved opstart af tilbuddet	Personalet bør sikres en grundig introduktion til opgaven. Dette sikres via
-------------------	---------------------------------------	---

		<p>et introduktionsprogram indeholdende bl.a.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Førstehjælp • Rusmidler og skadevirkninger • Stofrelateret sygdom og død • Værdigrundlag for stofindtagelsesrum • Konfliktforebyggelse • Kendskab til Københavns Kommunes øvrige tilbud <p>For medarbejdere med solid erfaring indenfor området kan kursusperioden afkortes.</p> <p>Institut for Medicinsk Simulation (DIMS) i Region Hovedstaden. afholder førstehjælpskurser målrettet stofafhængige af 1½ dages varighed som anbefales.</p> <p>Endvidere skal foreligge instrukser for det sundhedsfaglige arbejde i stofindtagelsesrummet, godkendt af socialoverlægen</p>
	Løbende introduktion af medarbejdere	<p>Nyansatte medarbejdere sikres tilstrækkelig oplæring. De modtager udvidede førstehjælpskurser, introduktion til det øvrige kommunale system og sundhedssystem, løbende undervisning/supervision og sidemandsoplæring.</p> <p>Stofindtagelsesrummet skal udarbejde skriftligt undervisningsmateriale til formålet.</p>
	Løbende undervisning/supervision	<p>Medarbejdere modtager supervision med undervisning af supervisor med særlige kompetencer indenfor målgruppen.</p>
Arbejds miljø	Rygerum	<p>Særlige arbejdsmiljøregler i relation til rygerum og tilladelse af salmiakspiritus i rummet bør undersøges nærmere.</p>
	Rotationsordninger	<p>Det anbefales, at medarbejdere i stofindtagelsesrummet indsættes i en rotationsordning, eventuelt med øvrige tilbud i området.</p>

		En rotation med øvrige omkringliggende tilbud vil desuden give personalet mulighed for et bredere kendskab til målgruppen, hvilket kan bedre relationsdannelsen og brobygningen til øvrige tilbud.
--	--	--

Normering og lægetilknytning

Behovet for personale i stofindtagelsesrummet vil afhænge af antallet af indtagelsesstationer. Der bør altid være tilstrækkeligt personale til at håndtere pludseligt opståede situationer som overdosis, konflikter m.v. samtidig med, at de resterende brugere af rummet fortsat kan observeres. Samtidig bør normeringen være åben for at kunne ændres afhængig af erfaringerne med stofindtagelsesrummet. For eksempel kan det vise sig, at der er behov for større bemanning på særlige tidspunkter af dagen og mindre bemanning på andre tidspunkter af dagen – afhængigt af brugernes efterspørgsel.

Nedenstående tabel er et udkast til, hvordan personalenormeringen kan skaleres afhængig af størrelsen af et stofindtagelsesrum:

Antal stationer	1-7	8-13
Medarbejdere	2 sygeplejersker 1 socialfaglig medarbejder 1 daglig leder	2 sygeplejersker 2 socialfaglige medarbejdere 1 daglig leder
I alt	Minimum 3 medarbejdere i åbningstiden 1 leder	Minimum 4 medarbejdere i åbningstiden 1 leder

Normeringen er et udtryk for de minimumskrav til personalenormering, som Københavns Kommune tilstræber at efterleve på alle tidspunkter i stofindtagelsesrummets åbningstid. I tilfælde af, at normeringen i særlige situationer ikke kan opretholdes – fx pga. pludselig opstået sygdom blandt personalet - vil det bero på en konkret vurdering, om stofindtagelsesrummet fortsat kan holdes åbent eller midlertidigt må lukkes særlige tilfælde som ved debriefing i forbindelse med voldsomme situationer, kan stofindtagelsesrummet midlertidigt lukkes.

Behovet for minimumsbemanningen af sygeplejersker såvel som øvrigt personale bør evalueres løbende – henset til efterspørgslen fra brugerne

Når der løses sundhedsfaglige opgaver i sundhedsrummet, handler det sundhedsfaglige personale i henhold til sundhedslovgivningen som lægens medhjælp. Der skal derfor være en læge tilknyttet stofindtagelsesrummet.

Lægen har ansvar for, at det sundhedsfaglige personalet ikke skal kunne være i tvivl om, hvornår de handler under autorisationslovens og sundhedslovens forpligtelser og skal derfor sikre, at det sundhedsfaglige personale ved, hvilke opgaver der er omfattet af autorisationsloven og sundhedsloven, og hvilke opgaver der ikke er. Lægen har ansvar for, at der til enhver tid foreligger klare og detaljerede instrukser og at det sundhedsfaglige personale arbejder i overensstemmelse hermed.

Lægen skal således føre tilsyn med det sundhedsfaglige arbejde i stofindtagelsesrummet og bidrage til den løbende kvalitetssikring af tilbuddet, ligesom lægen, i samarbejde med den sygeplejefaglige koordinator og det socialfaglige personale, vil kunne forestå undervisning og vejledning af personalet.

Lægen vil også kunne sikre indgangen til sundhedssystemet og - ved behov - iværksætte behandling for brugere uden kontakt til sundhedssystemet.